

Na temelju čl. 112. st. 7. Zakona o znanstvenoj djelatnosti i visokom obrazovanju (*Narodne novine*, br. 123/03., 198/03., 105/04., 174/04., 02/07., 46/07.) te čl. 48. st. 1. Statuta Sveučilišta u Splitu i čl. 4. st. 1. i 4. Etičkog kodeksa Sveučilišta u Splitu, Statuta Katoličkoga bogoslovnog fakulteta, Fakultetsko vijeće Katoličkoga bogoslovnog fakulteta Sveučilišta u Splitu na svojoj sjednici održanoj 14. travnja 2011., a na prijedlog Povjerenstva za izradu Etičkog kodeksa KBF-a, donio je

ETIČKI KODEKS KATOLIČKOGA BOGOSLOVNOG FAKULTETA SVEUČILIŠTA U SPLITU

I. TEMELJNE ODREDBE

Čl. 1. Predmet uređenja

(1) Ovim Kodeksom utvrđuju se osnovna i opća etička načela i vrijednosti, etička načela u znanosti i visokom obrazovanju te na njima utemeljena etička prava i obveze koja se odnose na ljudske i profesionalne odnose među nastavnim, znanstvenim, umjetničkim, studentskim, stručnim, administrativnim i drugim pripadnicima akademske zajednice Katoličkoga bogoslovnog fakulteta (dalje: KBF), kao i prema drugim osobama izvan akademske zajednice KBF-a, a sve u cilju opravdanja javnog povjerenja i vjerodostojnosti znanstvene, nastavne, umjetničke, duhovne, odgojne i stručne djelatnosti na KBF-u.

(2) Postupcima propisanim ovim Etičkim kodeksom ne uređuju se druga prava, obveze i odgovornosti osoba koje se u njemu spominju, niti su oni zamjena za crkvene, građanske, kaznene, upravne i/ili stegovne postupke koji su predviđeni crkvenim zakonima, građanskim zakonima, drugim propisima i aktima KBF-a i Sveučilišta u Splitu.

Čl. 2. Osnovna etička načela i vrijednosti

(1) Osnovna etička načela i vrijednosti koja promiče KBF kao dio akademske zajednice Sveučilišta su:

- pravičnost i pravednost
- ravnopravnost
- poštenje
- zakonitost
- etičnost i kršćanska moralna načela
- akademske slobode, akademska izvrsnost
- znanstvena kritičnost

- međusobno uvažavanje, zaštita ljudskih prava i ljudskoga dostojanstva
- odgovornost u znanosti i visokom obrazovanju, poslovnim odnosima, odnosima prema javnosti.

(2) Ovim Etičkim kodeksom promiču se ljudske, intelektualne, duhovne i akademske slobode, humani odnos među svim pripadnicima KBF-a kao i šire zajednice te odgovorno ostvarivanje prava u skladu s odgovornošću u znanstvenom, nastavnom, umjetničkom, odgojnom i stručnom radu.

(3) Nastavnici, drugi djelatnici i studenti KBF-a dužni su promicati etičnost i moralnost u svim vidovima svoje djelatnosti.

II. OPĆA ETIČKA NAČELA I NJIHOVE POVREDE

Čl. 3. Diskriminacija

(1) Neprihvatljiva je svaka diskriminacija na temelju rase, boje kože, spola, bračnog stanja, obiteljskih obveza, dobi, jezika, političkog uvjerenja, nacionalnoga, regionalnoga, lokalnoga ili socijalnog podrijetla, imovinskog stanja, rođenja, društvenog položaja, članstva u političkoj stranci, sindikatu ili drugoj udruzi, te tjelesnih ili duševnih poteškoća.

(2) Isključivi kriteriji pri profesionalnom vrjednovanju pripadnika akademske zajednice na KBF-u su stručnost, sposobnost i profesionalne zasluge, odnosno osposobljenost i rezultati u obavljanju određene vrste radnih zadaća.

Čl. 4. Uznemiravanje

(1) Neprihvatljiv je svaki oblik uznemiravanja između pripadnika akademske zajednice.

(2) Nedopustivo je svako ponašanje prema drugoj osobi koje ima za cilj ili stvarno predstavlja povredu osobnog dostojanstva, ometa obavljanje radnih zadataka ili smanjuje kvalitetu života, a koje uzrokuje strah ili neprijateljsko, ponižavajuće ili uvredljivo okruženje.

(3) Neprihvatljiv je svaki oblik anonimnog uznemiravanja kao i anonimnog širenja podataka o kršenju etičkog kodeksa, o pripadnicima KBF-a putem medija, interneta, blogova, novina i sl.

(4) Nedopustivo je svako verbalno, neverbalno ili fizičko uznemiravanje spolne naravi koje ima za cilj ili stvarno predstavlja povredu osobnog dostojanstva.

(5) Za teže oblike nemoralnog ponašanja ili spolnog uznemiravanja koje prouzroče, članovi dijecezanskog ili redovničkog klera, ili njihovi pripravnici ili redovnice, stegovno odgovaraju pred svojom mjerodavnom crkvenom vlašću (mjесnim ordinarijem, redovničkim poglavarom ili poglavaricom), a također i pred velikim kancelarom.

(6) Svaki član akademske zajednice KBF-a ima pravo prijaviti dekanu ili Etičkom povjerenstvu KBF-a uznemiravanje koje je počinio bilo koji član KBF-a. Na osobu koja se suprotstavila uznemiravanju ili je prijavila takvu vrstu ponašanja, ne smije se vršiti nikakav pritisak.

(7) Ako se optužba za uznemiravanje tiče dekana, onda se prijava podnosi Etičkom povjerenstvu i velikom kancelaru. Ako se optužba za uznemiravanje odnosi na člana Povjerenstva, prijava se podnosi dekanu i Etičkom povjerenstvu, a taj član ne može sudjelovati u radu ni u donošenju mišljenja Povjerenstva o tom predmetu. Umjesto njega treba izabrati drugoga.

(8) Uobičajena komunikacija, dobronamjerne šale, dobronamjerna kritika između pripadnika akademske zajednice koji počivaju na uzajamnom poštovanju, smatraju se područjem privatnosti i nisu kršenje Etičkog kodeksa.

Čl. 5. Predrasude

(1) Predrasude bilo koje vrste ne smiju utjecati na objektivnost pripadnika akademske zajednice na KBF-u u akademskim, nastavnim, znanstvenim, umjetničkim, odgojnim, stručnim, administrativnim, poslovnim i upravljačkim djelatnostima.

(2) Ocjenjivanje profesionalnih vještina, znanja i sposobnosti bilo kojeg pripadnika akademske zajednice smije počivati samo na kriterijima iz čl. 3. st. 2.

Čl. 6. Primanje darova i drugih dobara

(1) Članovi fakultetske zajednice KBF-a ne smiju tražiti darove, poticati na darivanje, primati darove za sebe ili za drugu osobu za koju postoji pretpostavka da će posredno ili neposredno utjecati na njihovu objektivnost ili ispunjavanje njihovih radnih obveza.

(2) Neprihvatljivim akademskim ponašanjem smatra se bilo kakvo prigodno (uključujući i simbolično) darivanje i čašćenje nastavnika ili suradnika od strane studenata prilikom obrane završnih radova, diplomskih radova ili doktorskih disertacija kao i u drugim sličnim prigodama.

(3) Članovi fakultetske zajednice KBF-a dužni su otkrivati i otklanjati svaki oblik mita i korupcije.

(4) Nastavnici su dužni odbiti svaki pokušaj podmićivanja, uključujući i primanje raznih materijalnih i drugih pogodnosti, kojima je cilj utjecati na njihovu neovisnost i koji ih dovodi u vezu sa situacijama koje su u suprotnosti s načelima iz ovog Kodeksa.

III. ETIČKA NAČELA U ZNANOSTI I VISOKOM OBRAZOVANJU I NJIHOVE POVREDE

Čl. 7. Akademske slobode

(1) Akademske slobode pripadaju svim članovima akademske zajednice, a obuhvaćaju slobodu znanstvenog i umjetničkog istraživanja i stvaralaštva, poučavanja, međusobne suradnje i udruživanja, sukladno odredbama Ustava Republike Hrvatske, Zakonika kanonskoga prava, međunarodnim ugovorima, a osobito ugovorima između Svete Stolice i Republike Hrvatske i drugim pozitivnim propisima.

(2) Akademske slobode na KBF-u podrazumijevaju i odgovornost akademske zajednice prema Katoličkoj crkvi i društvenoj zajednici u kojoj djeluje.

Čl. 8. Znanstvena čestitost

(1) Smatra se da su svi sudionici osposobljeni u području svojega znanstvenog, nastavnog i stručnog rada, dok se ne dokaže suprotno.

(2) Rezultati znanstvenog rada, posebice znanstvenih istraživanja, imaju se prikupljati u skladu s etičkim standardima znanstvene prakse, uz poštivanje tehničkih standarda.

(3) U cilju osiguranja potpunosti i istinitosti podataka koje su prikupile druge osobe, u znanstvenom radu potrebno je poduzeti sve potrebne mjere i detaljno dokumentirati sve izvore podataka.

(4) Izvorni podatci pohranjuju se, čuvaju, obrađuju, koriste i prenose tako da se spriječi njihovo gubljenje, uništenje, pristup neovlaštenim osobama, razotkrivanje povjerljivih i tajnih podataka ili moguće zlouporabe tijekom propisanog vremena od završetka istraživanja.

(5) Nakon objavljivanja rezultata istraživanja svi izvorni podatci moraju na odgovarajući način biti dostupni na uvid ovlaštenim osobama.

(6) Smatra se da je sva obrada podataka proizašlih iz istraživanja u skladu sa znanstvenom metodologijom, dok se ne dokaže suprotno.

(7) Kršenjem Etičkog kodeksa smatra se istodobno slanje istoga znanstvenog rada na recenziju ili objavljivanje u više časopisa, osim kada je to službeno drukčije regulirano (kao npr. u slučaju prijevoda na drugi jezik ili s drugog jezika).

Čl. 9. Izmišljanje, krivotvorenje i plagiranje

- (1) U smislu ovog Etičkog kodeksa *izmišljanjem* se smatra bilježenje ili objavljivanje krivih, lažnih ili netočnih podataka.
- (2) U smislu ovog Etičkog kodeksa *krivotvorenjem* se smatra svako djelovanje kojim se suprotno načelima znanstvenog poštenja manipulira objektom, opremom ili procesom istraživanja sa svrhom da se namjerno podese, ispuste iz analize ili pristrano protumače rezultati znanstvenog istraživanja.
- (3) U smislu ovog Etičkog kodeksa *plagiranjem* se smatra prepisivanje ili preuzimanje tuđih misli ili na koji drugi nedopušteni način preuzimanje teksta, ideja ili rezultata istraživanja drugih autora, bez navođenja izvora u bilješkama, tekstu ili na kraju rada, prikazujući ih kao svoje i/ili kao nove.
- (4) Smatra se da prikazani rezultati istraživanja odgovaraju provedenim istraživanjima, dok se ne dokaže suprotno.

Čl. 10. Zloupotreba autorstva i intelektualnog vlasništva

- (1) U smislu ovog Kodeksa zlouporabom autorstva smatra se:
 - nezasluženo autorstvo (bez ispunjavanja uvjeta autorstva) te pokušaji takvog autorstva;
 - podmetanje autorstva (gdje se nekoga bez znanja i pristanka dopisuje na popis autora);
 - prisvajanje autorstva temeljem nadređene funkcije te financijske ili druge potpore;
 - namjerno izostavljanje autora koji ispunjavaju uvjete za autorstvom s popisa autora;
 - namjerno krivo ili pristrano citiranje literature.
- (2) Neovlašteni pristup, krađa ili uništavanje intelektualnog vlasništva druge osobe predstavlja povredu Etičkoga kodeksa.

Čl. 11. Kolegijalnost

- (1) Autori i koautori znanstvenih radova pri razvoju ideje istraživanja, izradi koncepta i oblika istraživanja, pri prikupljanju, obradi ili tumačenju rezultata istraživanja te pri

pisanju i oblikovanju znanstvenog rada ili kritičkoj reviziji i konačnom odobrenju takvog rada drže se sljedećih načela i pravila:

- autor i koautor brane intelektualni sadržaj objavljenih radova;
- svako sudjelovanje u istraživanju koje ne predstavlja autorstvo, potrebno je na odgovarajući način spomenuti;
- svaki pripadnik akademske zajednice ima pravo pristupa odgovarajućim informacijama i uporabi javno financirane opreme i materijala, uvažavajući posebne propise;
- mentorski odnos mora počivati na međusobnom uvažavanju i poštivanju intelektualnog vlasništva (autorskog i drugih srodnih prava) ostvarenog tijekom znanstvenog rada u okviru tog odnosa, bez iskorištavanja nadređenosti mentorskog položaja;
- neprihvatljivo je onemogućavati rad drugih namjernim oštećivanjem ili uništavanjem materijala, opreme ili podataka.

Čl. 12. Odnos prema radu

- (1) Nastavnici su dužni savjesno i odgovorno izvršavati svoje nastavne obveze. U slučaju opravdane spriječenosti nastavnici moraju osigurati odgovarajuću zamjenu ili se pravodobno ispričati.
- (2) Opseg izvanfakultetskih djelatnosti nastavnika ne smije ugrožavati kvalitetu nastavnoga i znanstvenog rada na matičnom KBF-u.

Čl. 13. Odnos prema kolegama i suradnicima

- (1) U znanstvenim radovima, javnom djelovanju i u međusobnim kontaktima nastavnici su dužni poštovati dostojanstvo ljudske osobe i kulturu argumentiranog dijaloga.
- (2) Nedopustivo je neutemeljeno hvaljenje (laudativni pristup) radova drugih autora ili prešućivanje njihovih nedostataka zbog osobnih ili drugih interesa, ali i kritiziranje tuđih radova zbog profesionalne ili osobne nesnošljivosti.
- (3) Nastavnici su dužni poštovati osobno i profesionalno dostojanstvo svih djelatnika Fakulteta.

Čl. 14. Odnos prema studentima

- (1) Odnos prema studentima temelji se na pravičnosti, pravednosti, poštovanju, nepristranosti, otvorenosti, povjerenju i poštivanju privatnosti.
- (2) Potrebno je poticati slobodnu razmjenu mišljenja i argumentiranu raspravu.

(3) Neprihvatljiva je zlouporaba položaja moći i nadređenosti nad studentima.

(4) Isključivi kriterij za ocjenjivanje studenata su znanje, razumijevanje i zalaganje. Nastavnici ne smiju uvjetovati ispunjenje nastavnih obveza studenata i polaganje ispita kupovinom određene literature ili drugih nastavnih pomagala te materijalnim ili drugim iznudama.

(5) U slučaju osobnih sukoba, sukoba interesa zbog rodbinskih ili bliskih odnosa sa studentima, treba osigurati nepristranost u akademskom okruženju prema takvom studentu.

Čl. 15. Prava i obveze studenata

(1) Studenti uživaju pune ljudske, akademske i intelektualne slobode kao i svi drugi pripadnici akademske zajednice.

(2) Od studenta se očekuje pošteno ispunjavanje obveza, težnja akademskoj izvrsnosti, humano i kulturno ponašanje s poštovanjem i bez predrasuda.

(3) U akademskom okruženju, znanstvenom radu i objavljivanju rezultata tog rada za studente vrijede ista pravila kao i za ostale pripadnike akademske zajednice obuhvaćene ovim Etičkim kodeksom.

(4) Bilo koja vrsta prijevare vezane za postupak prijavljivanja ispita, ispitivanja ili druge vrste provjere znanja predstavlja povredu Etičkoga kodeksa.

(5) Nedopustivo je ako se student lažno predstavlja ili ako predstavlja tuđe radove kao svoje.

(6) Studenti su dužni suzdržati se od prepisivanja bez obzira na oblik vrjednovanja studentskog rada, a nastavnici su dužni sprječavati prepisivanje ili druge načine neetičnog ponašanja prilikom polaganja ispita ili pisanja rada.

Čl. 16. Odnos prema matičnoj ustanovi

(1) U zasnivanju i ispunjavanju svih ugovornih, znanstvenih, nastavnih i drugih obveza prema KBF-u, drugim ustanovama u sustavu i javnosti zahtijeva se poštivanje etičkih načela i vrjednota.

(2) Neprihvatljivo je dovođenje javnosti u zabludu predstavljanjem vlastitih istupa ili stavova kao službenih stavova Katoličke crkve ili KBF-a.

IV. IZBOR ETIČKOG POVJERENSTVA I POSTUPAK PRED NJIM

Čl. 17. Izbor Etičkog povjerenstva KBF-a

- (1) Etičko povjerenstvo KBF-a prosuđuje o tome jesu li prekršena etička načela i vrijednosti iz ovog Etičkog kodeksa.
- (2) Etičko povjerenstvo ima pet članova, od kojih su četiri člana nastavnici članovi Fakultetskog vijeća KBF-a, a peti član je predstavnik studenata.
- (3) Članove Etičkog povjerenstva koje bira Fakultetsko vijeće KBF-a između svojih članova, ima mandat od četiri godine.
- (4) Predstavnik studenata u Etičko povjerenstvo bira studentski zbor KBF-a između redovitih studenata KBF-a na vrijeme od dvije godine. Ipak, mandat mu prestaje ako student prije isteka mandata završi studij, odustane od studija ili na koji drugi način prestane studirati na KBF-u.
- (5) Predsjednika i zamjenika predsjednika Etičkog povjerenstva izabiru sami članovi Povjerenstva.

Čl. 18. Postupak pred Etičkim povjerenstvom

- (1) Postupak pred Etičkim povjerenstvom KBF-a pokreće se zahtjevom za davanje mišljenja o povredama etičkih načela iz poglavlja II. i III. ovog Etičkog kodeksa, počinjenog od strane pripadnika akademske zajednice KBF-a.
- (2) Zahtjev iz st. 1. ovog članka može podnijeti pravna ili fizička osoba. Zahtjev mora biti u pisanom obliku, obrazložen i potkrijepljen dokazima, te potpisan od podnositelja.
- (3) Etičko povjerenstvo, nakon što je primilo zahtjev, a najkasnije u roku od sedam dana, dužno je dostaviti presliku zahtjeva onomu za koga se tvrdi da je povrijedio etička načela te zatražiti njegovo očitovanje o zahtjevu.
- (4) Osoba koja je optužena za povredu etičkih načela, dužna je pisano se očitovati o zahtjevu najkasnije u roku od petnaest dana.
- (5) U roku od 30 dana od dana primitka očitovanja optužene osobe, Etičko povjerenstvo KBF-a donosi mišljenje o povredama etičkih načela iz ovog Kodeksa.

(6) Mišljenje Etičkog povjerenstva se u pisanom obliku dostavlja dekanu, podnositelju zahtjeva i onomu na koga se zahtjev odnosi. Na prvoj sjednici Fakultetskog vijeća dekan je dužan pročitati mišljenje Etičkog povjerenstva.

(7) Protiv mišljenja Etičkog povjerenstva strana koja misli da je oštećena, može u roku od 15 dana uložiti utok (žalbu) velikomu kancelaru i/ili Etičkom povjerenstvu Sveučilišta u Splitu.

(8) Onoga tko lažno i/ili zlonamjerno podnese prijavu o navodnom kršenju Etičkog kodeksa, dekan, u dogovoru s velikim kancelarom, treba primjereno kazniti stegovnom mjerom, u suglasju sa čl. 80. Statuta KBF-a.

V. ZAVRŠNE ODREDBE

Čl. 19. Stupanje na snagu

(1) Ovaj Etički kodeks stupa na snagu i primjenjuje se osmog dana nakon što je odobren od Velikog kancelara i objavljen na internetskoj stranici i oglasnoj ploči KBF-a.

Dekan:

Prof. dr. sc. Nediljko A. Ančić

Veliki kancelar potvrdio je ovaj Etički kodeks dana 17. studenoga 2011. godine.

Ovaj Etički kodeks objavljen je na internetskoj stranici i oglasnoj ploči Fakulteta dana 19. prosinca 2011. godine, te stupa na snagu dana 27. prosinca 2011. godine.

Tajnica:

s. Maneta Mijoč

IZVORI:

- 1) Etički kodeks Sveučilišta u Zagrebu (2009.), Zagreb, 2009.
- 2) Etički kodeks Sveučilišta u Rijeci, Rijeka, 2004.
- 3) Etički kodeks Sveučilišta u Splitu, Split, 2009.
- 4) Etički kodeks nastavnika, suradnika i znanstvenika Filozofskog fakulteta u Splitu, Split, 2006.

**KATOLIČKI BOGOSLOVNI FAKULTET
SVEUČILIŠTE U SPLITU**

ETIČKO POVJERENSTVO
KATOLIČKOGA BOGOSLOVNOG
FAKULTETA U SPLITU

Split, -----

Broj: -----

POTVRDNICA

Odobrava rad na istraživačkom projektu:

Naziv projekta: „-----“

Voditelj projekta: -----

Projekt odgovara svim odredbama koje se odnose na stavak 3. „zaštita ispitanika” obrasca Ministarstva znanosti, obrazovanja i športa Republike Hrvatske „Suglasnost voditelja projekta”, a sve u sklopu obrasca za prijavu projekta.

Također se potvrđuje da će aktivnosti na istraživačkom projektu biti u skladu s odredbama Etičkoga kodeksa Katoličkoga bogoslovnog fakulteta u Splitu.

Predsjednik Etičkog povjerenstva

Dekan

**KATOLIČKI BOGOSLOVNI FAKULTET
SVEUČILIŠTE U SPLITU**

VODITELJ PROJEKTA

Split, -----

Broj: -----

IZJAVA

Ja _____, voditelj projekta, jamčim da će istraživanje pod

naslovom:

„-----
-----”

uključivati:

1. dragovoljno sudjelovanje svih ispitanika
2. povjerljivost, tajnost i anonimnost podataka o ispitanicima
3. povoljan omjer boljitka/rizika za ispitanike.

Voditelj projekta
